

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 9 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY:

miesięcznie w administr. 9 mk. z odnośnieniem do domu i przesyłką pocztową 10 m. 50 f.

CENA OGŁOSZEŃ:

za wiersz petitu jednoszpaltowy w tekście i nekrologi 3 mk., za tekstem 2 mk.

ś. † p.

WŁADYSŁAW ABRAMOWICZ

zmarł dn. 27-go września r. b. w wieku lat 59.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy Jego odbędzie się w kościele Bonifratskim dn. 30-go bm. o godz. 9-ej rano, poczem nastąpi pogrzeb na cmentarz Rossa. O czem zawiadamiają pograżeni w smutku.

Syn, córka, zięć i wnuki.

ś. † p.

DOKTÓR MICHAŁ

MONGIRD

zmarł w Warszawie 16-go sierpnia r. b. pochowany czasowo na Powązkach.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy Jego odbędzie się dn. 1-go października o godz. 10 rano w kościele Sw. Jana.

O czem zawiadamiają w głębokim smutku pozostali

Żona, córki i syn.

Polski Teatr Nowoczesny. Operetka polska.

SALA «LUTNIA» S-TO JERSKA № 6.

Dziś, we wtorek 30 września 1919 r.

2 PRZEDSTAWIENIA o godz. 6 1/2 i 8 1/2 w.

1. **Trzy kapelusze**, komedia w 1 akcie z prologiem Strandin'a.
2. **Wielki koncertowy**. Uczestniczą: Kowalska, Kosińska, Janotta Szoland.
3. **Hania płacze—Jas się śmieje**, operetka w 1 akcie Offenbacha.

POCZĄTEK WIDOWISK o godz. 6 1/2 i 8 1/2.

Kasa czynna jest dzisiaj od 10—1 i od 4-tej do końca przedstawienia.

Matematyk i przyrodnik

są potrzebni do gimnazjum w Wołkowysku ziem. Grodzieńskiej. Wynagrodzenie może być z pełnym utrzymaniem lub bez. Adres: Wołkowysk Dyrektor gimn. Łukaszczyk. 06

KOMUNIKAT SZTABU GENERALNEGO

z dn. 28 września.

FRONT LITEWSKO-BIAŁORUSKI.

Na odcinku poleskim pod Babieniczami i Galicką Rudą odparto silne ataki bolszewickie. Walki trwają dalej.

Na reszcie frontu ożywiona działalność wywiadowcza.

FRONT WOŁYŃSKI.

Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego Haller, pułkownik.

Epizod pograniczny czy systematyczna prowokacja?

Gdy niedawno donosiliśmy o pierwszym napadzie litewskim na Muśniki i Szyrwinty, nazwaliśmy to epizodem granicznym, który nie pogorszy i nie polepszy i bez tego fatalnych stosunków polsko-litewskich.

Obecnie, gdy napady te zaczęły się powtarzać, jak to widać z niedzielnego komunikatu naszego, stwierdzić wypada, iż mamy tu do czynienia nie z pojedynczym epizodem, ale widocznie z akcją planową, przeprowadzaną systematycznie...

Przez kogo i w jakim celu?

Odpowiedzieć na pierwsze pytanie możemy przy pomocy znanej, z rzymskiego prawa sancerpniętej maksymy:

ten jest sprawcą, któremu to korzyść przynosi.

W danym razie nie mogą to być Litwini, gdyż mały ten lud, o ile rzeczywiście marzy o niezależnym bycie, powinienby zamiast przysparzać sobie wrogów przez zbójckie napady, starać się o zjednanie jaknajwięcej przyjaciół i utrzymywać najlepsze sąsiedzkie stosunki.

Rzeczą niewątpliwą jest, że w tym jak i w wielu innych wypadkach sprężyną działającą są Niemcy, co między innymi potwierdza się przez fakt, iż większość wziętych do niewoli żołnierzy litewskich jest narodowości niemieckiej.

Tem samem mamy też odpowiedź na drugie pytanie: w jakim celu? — po pierwsze, aby uwagę Polski odciągnąć od spraw śląskich, powtóre zaś, aby nam szkodzić gdzie tylko się da, aby egzystencję naszą utrudnić i zachwiać w samym początku, gdyż Niemcy są odwiecznym i naturalnym wrogiem Polski, który nigdy się nie zgodzi z samym faktem istnienia Polski i zwalczać ją będzie na każdym polu, wszelkimi sposobami.

Jest to prawda stara, o której przysłowie już mówi, że ejak świat światem, nie będzie Niemiec Polakowi bratem. To też nie o potwierdzenie tego przysłowia w danym razie chodzi, lecz o sprawę pod względem praktycznym stokroć ważniejszą, mianowicie o stwierdzenie, jak poważną broń pozyskali Niemcy w wojnie z Polską przez okupację Litwy, oraz jak biernym i niedorośliwym do jakiegokolwiek samoistnego bytu politycznego okazał się naród litewski, pozwalający nieważnie siebie, swego imienia jako narzędzia i parawanu do

najmniejszych sprawek «pour le roi de Prusse».

Stwierdziwszy zaś to, rząd polski powinien wyciągnąć odpowiednie konsekwencje:

Po pierwsze musimy sobie powiedzieć, że kwestja litewska nie wchodzi tu wcale w grę, albowiem naród, który sam nie wierzy w swą niezależność, gdyż pozwala najeźdźcom niemieckim nosić swe barwy i czerpie środki swe ze skarbu berlińskiego, skąd otrzymuje też nakazy—nie może przecie wymagać, abyśmy uwierzyli w taką niezależność i uznawali ją. Jest tedy z jednej strony Polska, a z drugiej strony Niemcy, którzy, niezależnie w jakich występują warunkach, nieprzestają być Niemcami, i walczyć wyłącznie dla sprawy niemieckiej. Atoli Polska pod żadnym względem nie może ścierpieć tego, aby odwieczny jej wróg, korzystając z rzekomo «neutralnego» terenu Litwy, zajmował tak ważną placówkę, która pozwala mu oskrzydlać nas i w chwili krytycznej zadać nam bardzo dotkliwy cios. Dopóki więc czas, dopóki potęga niemiecka po klęsce ostatniej wojny jeszcze nie okrzepła, a wewnątrz państwa wciąż jeszcze panuje rozkład, należy przedsięwziąć środki, by z korzeniem wyrwać okupanta niemieckiego z ziemi litewskiej i stworzyć tam takie warunki, któreby powrót jego na zawsze uniemożliwiły.

Jakiego rodzaju mają być te środki o tem winien decydować rząd nasz i przede wszystkim naczelne dowództwo naszych sił zbrojnych.

O ile suchwałe napady niemiecko-litewskich band na nasze graniczne posterunki przyspieszą rozwiązanie tej kwestji i przecięcie od dawna dojrzałego wrzodu, będziemy uważali je za fakt bądź co bądź w skutkach dla nas pomyślny.

J. O.

**Kupujmy
Polską Pożyczkę
Państwową.**

TELEGRAMY.

Spodziewana rekonstrukcja gabinetu litewskiego.

KOWNO 29 IX (P. A. T.). Łada chwila oczekiwać należy rekonstrukcji gabinetu. Dotychczasowy premier Sleszewicz pozostanie na stanowisku. Obejmie on przytem ministerjum spraw zagranicznych. Dotychczasowy kierownik tego ministerjum Waldemar ustępuje. Skarb obejmie Szymkus, ministerjum spraw wewnętrznych powierzone zostanie Kayrysowi, Rekonstrukcja nie oznacza żadnej zmiany w dotychczasowym antypolskim kursie rządu litewskiego.

Dymisja naczelnego wodza litewskiego.

KOWNO 29 IX. (P. A. T.) Po raz trzeci podał się do dymisji naczelny wódz armji litewskiej gen. Żukowski. Dymisja została przyjęta.

Uznanie rządu litewskiego przez rząd angielski.

KOWNO 29 IX (P. A. T.). Pułk. Ward zakomunikował rządowi litewskiemu jego uznanie de fakto przez rząd Wielkiej Brytanji tak, jak to już zostało uczynione wobec Estonji.

Z tego powodu została zorganizowana w Kownie manifestacja, podczas której pułk. Ward zapewnił litwinów, że Anglja zaopatrzy ich w pieniądze i broń dla walki z bolszewikami i że Litwa otrzyma potrzebne dla niej granice. Granic tych jednak nie wymieniał.

Prześladowania Polaków.

KOWNO 29 IX (P. A. T.) Prześladowania i aresztowania polaków przez rząd kowieński trwają w dalszym ciągu.

Nowy napad Litwinów.

WILNO 29—IX (P. A. T.). Wczorajszej nocy odbył się znownu atak na oddział nasz w Stokliskach. Litwini zostali odpartci, pozostawiając 2 rannych.

Ultimatum do Niemiec.

LUBLIN (Lyon) 29 IX. (P. A. T.). Rada pięciu postanowiła na posiedzeniu z dn. 27 b. m. wysłać Niemcom za pośrednictwem marszałka Focha ostateczną notę z żądaniem natychmiastowego opuszczenia prowincji bałtyckich, Litwy i Kurlandji przez wojska gen. Goltza.

Gdyby Niemcy nie spełnili tego żądania nastąpi niezwłocznie wstrzy-

Niebawem dowiedzieli się, że ich pro- boszcz, «Krynicy» wcale sobie nie sprowadzał...

Z Mińska. Z Warszawy nadchodzą powoli transporty z artykułami spożywczymi...

p. Antoni Sarnecki. Na zebraniu no- woczoobranego wójt zaproponował obec- nym prawosławny...

Wkrótce w powiatach białostoc- kim, sokólskim i bielskim ma się od- być rejestracja wszystkich osób...

m. Białymstoku na listach popis- wych zapisano 1873 młodzieńców. Z Grodna. Ruch oświa- towy zarówno w mieście, jak i na wsi...

FRANCJA Zjednoczone Domy Ekspedycyjne GOLDSTEIN, MAYZEL i S-ka WARSZAWA, Sienkiewicza 3. Telef. 271-13, 21-79.

Dr. I. Abramowicz Piwna 7-1 (obok Ostrej Bramy). Choroby skórne, syfilis (606, 914) i weneryczne.

BANK TOWARZYSTW SPÓŁDZIELCZYCH S-to Jerska 5. ODDZIAŁ W WILNIE. S-to Jerska 5.

Dzisiaj przy ul. Trockiej róg Wileńskiej zostanie otwarta Cukiernia pod firmą S. Rudnickiego

Dr. med. S. Kapłan Spec. choro- by wenerycz- ne, syfilis (606-914) i skórne.

DOM HANDLOWY M. Raabe i S-ka WARSZAWA, DZIKA 5

„Gleba” Spółka Ziemiańska Producentów Cykorji RUTKOWSKI, PRUSKI, LISSOWSKI i S-ka w Włocławku.

Dom Handlowy „B-cia Gołębiowscy” ul. Trocka 3, poleca w wielkim wy- borze...

MASZYNY do GILZ nowe wyrobu L. NOWIŃSKIEGO oraz M. LANDO (typ Rycenberga)

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA SPRAW WOJSKOWYCH „KALENDARZ ŻOŁNIERSKI” na rok Wojskowy 1919/20

LABOR Dom Ajenturalno-Ko- misowy w Wilnie, S-to Jerska 17. Wykonujemy zlecenia z zakresu technicznego...

OGŁOSZENIE Sekcja Skarbowa Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich ogłasza konkurs na drukowanie bandedolli...